

Numer 34

GAZETA WARSZAWSKA

We SRZODĘ DNIA 27. KWIETNIA ROKU 1791.

Z Warſzawy d. 27. Kwietnia.

W przeſzłą *Wielką Sobotę*, w Kollegiacie tuteyszey, po ogłoſzonym przez Celebruiącego JX. *Skarſzewskiego* Biſkupa *Chełmskiego* y *Lubelskiego* weſołym *Alleluia*, Paſterz Naſz JX. *Okęcki* Biſkup *Poznańſki* y *Warſzawſki*, na czele będąc Kapituły tuteyſzey, zwykłe złożył Powinſzowanie przytomnemu w Kościele Krolowi Jmci. Tenże Paſterz naſz, w teyże Kollegiacie, wieczorem odprawował Obrządek *Rezurrekcyi*, a nazaiutrz w Dzień *Wielkonocny* śpiewał tamże Mſzą Wielką, w przytomności Nayiaś: Pana na obu tych Nabożeńſtwach.

Z Londynu d. 1. Kwietnia. Spory z okoliczności Adreſsu do Krola względem Poſelſtwa Krolewſkiego wnieſionego do Parlamentu, barzo były żwawe. Lord *Grenville*, Sekretarz *Stanu* podał w *Izbie Wyżſzey* Propozycyą: „ Dziękczy-„ nienia Krolowi Jegomości za o-„ tworzenie zdania ſwoiego Lor-„ dom, iż Krol Jegomość poſtano-„ wiony ieſt użyć z Sprzymierzeń-„ cami ſwoiemi wſzelkich ſrzod-„ kow dla zakończenia Woyny mię-„ dzy *Roſsyą* y *Portą*. „ Gdy Kanclerz Wielki przeczytał Adres w tey mierze ułożony, odezwał ſię dopiero Hrabia *Fitzwilliam*, żądaiąc, ażeby ſłowa w Adreſsie przeczytanym: *ſpuszczamy ſię z zaufaniem*

na Mądrość Rady Waſzey Krolewſkiey Mości, opuſzczone były, a następuiącemi słowami zaſtąpione: *prosimy Waſzey Krolewſkiey Mości nayuniżeniey o wydanie rozkazow, ażeby rozmaite Pisma, y Papiery, tyczącesię Negocyacyi za Pokoiem dotąd prowadzoney, były kommunikowane Izbie*. Wnioſek ten, gdy rozmaitych znalazł y Obrońcow, y Przeciwnikow, przyſtąpiono do kreſkowania się, y Poprawa od Hrabiego *Fitzwilliam* zaproponowana, zoſtała przez więkſzość Głoſow 88. przeciwko 83. odrzucona, poczym oryginalny Adres Miniſtrow, bez dalſzego wotowania utrzymał się.

W *Izbie Niżſzey* JP. *Pitt*, podobny Adres, iak y w *Izbie Wyżſzey* czytać kazał. Poczym miał Mowę, w ktorey nienadwerężenie Pokoiu wychwalał wprawdzie, iak Dobro wielkie; iednakże przydał, iż w pewnych okolicznościach, nie zawſze można zachować Pokoy. Ubolewał, iż Narod, ktory niedawno wielkie poniosł koſzta z przyczyny Woiennych Uzbroień przeciwko *Hiſzpanii*, nowemi wydatkami teraz być musi obciążony. Wſzakże Alians niedawno z *Pruſami* zawarty, zmierza do utrzymania Rownoważności w *Europie*; z tego więc układu wypada, nie pozwolić, ażeby Mocarſtwo iakie, wbiło się do tego Potęgi ſtopnia, iżby ſtało się innym niebeśpieczne; Trzeba dla beśpieczeńſtwa naſzych Sprzymierzeńcow y innych Mocarſtw, z ktòremi *Anglia* w związki weſzła, ażeby *Tureckie* Państwo w *Europie* trwało nadal. Krol Jegomość ſtarał się nakłonić Jmperatorową *Roſſyiſką* do Pokoiu; ale usiłowania te, były dotąd bezſkuteczne, rzeczą więc potrzebną osądzono, udać się do Parlamentu po uchwalenie koſztow, do powiękſzenia naſzey Potęgi woienney potrzebnych. Po tey Mowie odezwało się wielu, iż *Anglia* żadnego nie ma Prawa mieſzania-się w zakłocenia między *Roſſyą* y *Portą*; mianowicie JP. *Fox* oświadczył, iż Woyna, w ktorą chcemy się wplątać z *Roſſyą*, ieſt to krok arcynieſprawiedliwy. Wiele Dworow w *Europie* zoſtaie w tym mniemaniu, y z własnego doświadczenia, y z znacznych innych Mężow, może on to powiedzieć, że *Porta* przez Jntrygi Dworu *Londyńſkiego*, do Woyny z *Roſſyą* była zachęconą. *Roſſya* od *Turkow* naypierwiey zaczepiona, przez lat 4. tocząc Woynę, z wielkim koſztem, y wielkim krwi rozlaniem, nowe zabory uczyniła. *Anglia* wmieſza się teraz w te rozterki, domagaiąc się, ażeby *Roſſya* zrzekała się wſzyſtkich ſwych korzyści, zoſtawuiąc rzeczy tak, iak były na początku Woyny. Takim odzywać się tonem, ieſt to podnosić Głos *Inſolencyi*, ktòrego Monarcha żaden bez naywiękſzey urazy nie może ſłuchać. Pozor, że *Roſſya* zbytecznie wzmocniłaby się na *Czarnym Morzu*, nader ieſt nikczemny. My właśnie handlu żadnego ku brzegom tegoż Morza nie pro-

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We SRZODĘ DNIA 27. KWIETNIA ROKU 1791.

Z Berlina d. 12. Kwiet: Dwor tuteyszy, niemoże wstrzymać się dłużey, ażeby wielu owym fałszywym wieściom y pogłoskom po Gazetach, y inną drogą rozsianym w sposob chytry y bezczelny, względem nabycia *Gdańska* y względem innych temuż Dworowi przeciwko *Polszcze* zadanych zamiarów, nie miał Publicznie zaprzeczyć, y właściwe okoliczności opowiedzieć. Na początku Lipca Roku 1790. podczas konferencyi w *Reichenbach*, Dwor *Wiedeński* sam się ofiarował, za utrzymanie się przy granicach Traktatem *Passarowickim* określonych od Sciany *Tureckiey*, ustąpić *Polszcze* wielką część *Gallicyi*, iako to: *Zamość, Zołkiew*, y *Brody*, na 200. Mil Kwadratowych w Cyrkumferencyi, do czego Krol *Pruski* Cło *Wiślane* przy *Fordonie* z 12. Procentu, chciał zniżyć do 4. y w powszechności z Rzecząpospolitą *Polską* umòwić się w sposob dla Jey Handlu korzystny, y za to chciał do *Prus* Cessyą y przyłączenie Miast *Gdańska* y *Torunia* (w rzeczy samey uciążliwych dla *Polskiey*) proponować; przez co *Polska* byłaby otrzymała *Æquivelens* sześć razy większe. Ale gdy to, iak wiadomo, do skutku nieprzyszło, a Konwencya *Reichenbacscha*, według innych Prawideł zostala zawartą; więc Dwor *Pruski* od owego czasu, ani przy Rzpltey *Polskiey*, ani przy innych Dworach, nayminieyszey zgoła odezwy, ani żadnego kroku, względem nabycia *Gdańska* y *Torunia* nieuczynił. Kiedy według niektòrych, poźniey też po Gazetach rozsianych wiadomości, udawano przed Posłem *Polskim*, Generałem *Woyną* w *Wiedniu*, iakoby Dwor *Pruski* Dworowi *Wiedeńskiemu* uczynił niektòre Propozycye, dążące do tak zwanego nowego Podziału y Dyzmembracyi *Polskiey* na pożytek zobopolny, tedy to iest Potwarz umyślnie od złośliwych ludzi skoncypowana, o co śmiało po świadectwo do samegoż Dworu Cesarskiego odwołać się można. Przeciwnie zaś niezaprzeczoną prawdą iest to, że *Angielski* Poseł w *Warszawie* JP. *Hailes*, z dobrey intencyi starał się dotąd Ugodę Handlową między *Polską, Prusami*, y *Anglią*, uskutecznić, ktorey ugody za fundament, Cessya *Gdańska* musi być położona. Dwòr *Pruski* dopuścił to czynić, y miał się *passive* przy tym. *Polska Deputacya Interessow Zagranicznych* na końcu Marca uczyniła względem tego zapytanie przy *Stanach Seymuiących*, na co iey po dwudniowych niespokoynych nieco Naradzeniach się, dano Odpowiedź następuiącą: *Ze Deputacya może uwiadomić Posłow dwu Mocarstw Morskich, iako żadney niema Rezolucyi Stanow względem Cessyi Gdańska, y że tylko Negocyacye względem Związkow Politycznych y Handlowych ma kontynuować.* Ta to iest właściwa rzeczy postać dostatecznie okazuiąca, iż Dwor tuteyszy nigdy żadnych innych zamiarow niemiał, tylko Cessyą dwòch Miast, *Pruskim* Territorium do okoła opasanych, za sowite *Æquivalens* otrzymać w dobry sposob, chcąc przez to fundament położyć do Handlu z korzyścią zobopolną, y uprzątnąć z drogi przeszkody z położenia owych Miast wynikaiące; przez co więc wszelki rozprzestrzenienia Granic Zamiar, w oczach bezstronney y za słusznością idącey Publiczności, sam przezsię musi upaść.

Z Paryża d. 6. Kwiet. Już tedy (przecie swoią śmiercią) umarł Sławny nasz *Riquetti Mirabeau*, znany y nazywany w Zagranicznych Pismach *Riquetti I.* Krol dzisieyszych *Francuzow*, a mogliby dodać że y *Papież*, albo raczey tychże dzisieyszych Zbuntowanych *Francuzow* Naywyższy *Kalif*. Szczycił się on, że Narod *Francuski* wyrwał z rąk (pretendowanego)

Tyrana, to iest Panuiącego zdawna Monarchy *Francuskiego*; a tym samym wprawił go w Tyranią nieźliczoną tylu osob, wiele tylko iest we *Francyi* naypodleyszey Zgrai, nawet y piaczek Przekupek. Ogłosił, że do tychczas niebyło we *Francyi* Prawey *Religii Chrześciańskiey*, y że ią chciał przyprowadzić Mocą Swiecką (czyniąc się niby *Głową Kościoła S.*) do swey pierwiastkowey podług *Ewangelli Chrystusowey* czystości; a gdy do śmierci nawet oczewiście zbliżał się, niedał się żadną miarą przytomnemu Kapłanowi nakłonić do przyięcia *SS. Sakramentow* od tegoż *Chrystusa* ustanowionych; przeto nie ieden sprawiedliwie pomyślił, że iść za taką *Głową Kościoła*, trzebaby być *Połgłowkiem*. Zal z iego śmierci iest niewypowiedziany w *Narodowym Zgromadzeniu*. Rozgłaszaią przytym, że y przeciwna *Rewolucyi* dzisieyszey Duchowna nawet Partya, równie go żałuie; y to iest poniekąd prawda. Pierwsi albowiem go żałuią, że swego naymocnieyszego Herszta utracili; drudzy zaś żałuią, że tego nowego Zakonodawcy y Reformatora *Religii*, przy śmierci nawet do Boga nawrócić niemogli. Cożkolwiek bądź, *Zgromadzenie Narodowe* całą myśl na to obrociło, gdzie, y z iakiemi honorami Ciało tego Naywiększego swego *Demagoga* ma być grzebione? Stanął Dekret, ażeby nowa tuteysza wspaniała Bazylika *S. Genowefy* (gdzie y Ciało teyże Swiętey *Paryża Patronki* spoczywa) przeformowana była na powszechny Grob dla tych Wielkich Ludzi, ktorzy zasłużeni są w Oyczyźnie, zwłaszcza od czasu *Wolności Francuskiey*, gdzie ma leżeć naypierwszy zmarły teraz *Mirabeau*, y tamże przeniosą Ciała *Woltera* y *Russa*, tudzież innych, których godnych tego osądzi Zgromadzenie Prawodawcze. Kondukt y Pogrzeb dnia 4. tego Miesiąca wieczorem, odprawił się z taką Pompą, iak żeby wszystkich Krolów *Francuskich* razem grzebiono. Ciało niesione było od 12. Grenadyerów przez sześć Ulic, do Kościoła naprzod Parafialnego *S. Eustachiusza*. Ludu assystowało na Cztyrykroć Sto tysięcy, wszyscy w wielkim smutnym milczeniu pogrążeni. Szło przed y za Ciałem, sześć tysięcy uzbroionych Obywatelów w Uniformach z Załobną Muzyką: tudzież Kompanie *les Cent-Suisses*, Inwalidow, y strzegacych Bram. Zaraz za Ciałem szedł Prezydent *Zgromadzenia Narodowego*, wszystkie Departamenta, wszystkie prawie Osoby do Prawodawstwa wchodzące, Municypalność, y piąciu Ministrów. W Kościele *S. Eustachiusza* złożone było Ciało na wspaniałym Katafalku, gdzie Mowę Pogrzebową miał *JX. Cerutti*. Po tych Ceremoniach, przeniesiono Ciało do Kościoła *S. Genowefy*, y (przy daniu w samymże Kościele hucznego z ręczney Strzelby ognia) złożono przy Grobie *Kartezyusza*, nim ten Kościoł przerobią na Grobownią, z napisem na Facyacie: *Wielkim Ludziom Oyczyzna wdzięczna*; y tamże przeniesione będą Ciała *Woltera* i *Russa*. Y tak wspaniała ta Bazylika, przekształcona będzie w ów niby Starożytnych Pogan *Pantheon*; bo iak w tamtym, wszystkie Pogańskie, tak w tym, wszystkie dzisieyszych *Pseudo-Filozofow* Bożyszcza, *Wolterowie, Russowie, Mirabowie*, mieścić się maią.

Z Wiednia d. 6. Kwiet: Kuryer *Angielski* przez tuteysze Miasto biegący do *Szystowy*, wiezie tamecznemu Posłowi *Angielskiemu* Kawalerowi *Keith* Ratyfikacyą Artykułów przed nieiakim czasem tamże *sub spe rati* podpisanych.

Cesarz kazał znowu zlustrować konie Furmańskie dla transportow Militarnych zatrzymane; nie zupełnie do tey służby zdatne pozwolił (dla ulżenia, ile możności iak nayprędzey Skarbu Cesarskiego względem żywienia ich) rozdać między Chłopów, konie zaś zupełnie zdatne, kazał zatrzymać do dalszych Ordynansów, y żadnego z ludzi Furmańskich zaciągnionych dla przewiezienia ciężarów Woiennych nieodprawiać.

Tenże Cesarz pozwolił na przywrócenie z skassowanych niegdyś Opactw tych, które miały mieysce y Głos na *Zgromadzeniu Stanow*, ażeby dawnieyszym znowu, ile możności trybem, były urządzone, żeby oraz na Ziazdach *Stanow*, dawne swe mieysca za-

fiadały, y zupełnie do przeszłey swoiey mocy nazad wròciły się. Tym czasem wielkie nader trudności w tym zachodzą, ponieważ Dobra należące niegdyś do nich, na rożne części podzielone, zostały przedane, y w wielu Possessorow ręku nayduią się. JJ. XX. *Kapucynom* w Mieście, na prożbę od nich przełożoną, część zabranego dawniey Ogrodu przy ich Klasztorze niegdyś będącego, oddano nazad y wròcono, lubo ten Plac, iuż do stawienia na nim nowych Domòw był przeznaczony.

Z Londynu dnia 8. Kwietnia. Pięciu Admirałòw wyznaczono na obięcie Kommendy nad Flotą do Morza *Baltyckiego* przeznaczoną. Lord *Hood* iest Naywyższym Kommendantem, a pod nim Kommenderować maią Admirałowie *Sir Richard King*, *Fulknor*, *Leveson Gover*, z *Goldhall*. O tey Flocie, ktòra ogułem składa się z 53. Żaglów; głoszą, że skoro tylko ludźmi dostatecznie będzie osadzona, zaraz ma na Morze ruszyć.

Z Paryża d. 4. Kwiet: *Z Madrytu* donoszą, że Krol *Hiszpański* podiął się użyć swoiey Medyacyi do zakończenia Woyny między *Rossyą* y *Portą*. W tym zamiarże wysłał dwòch Kuryerow, iednego przez *Berlin* do *Peterzburga*, a drugiego do *Londynu*.

Wczora w *Argenteuil* o 3. mile od *Paryża*, obrano nowego Plebana na mieyscu dawnego, niechcącego *Przysięgi Cywilney* wykonać. Jeden z Wikaryuszow, *Przysięgę* tę iuż był wykonał w nadzieię otrzymania tey Plebanii; gdy zaś nie dopiął swego zamierzenia, wszedszy na Ambonę, z wielką zawziętością łżyć y szkalować zaczął Plebana nowo obranego. Lud tym postępkiem tak został roziątrzony, że gwałtem ściągnął z Ambony Wikarego, na śmierć go zamordował, y uciętą iego głowę potym obnosił po ulicy.

Z Londynu d. 8. Kwietnia. Kupcy tuteysi do *Rossyi* handluiący, odprawili Zgromadzenie ściągaiące się do okoliczności teraźnieyszych. Naypoźnieysze z *Peterzburga* Listy, przez rozmaitych z tychże Kupcow odebrane donoszą, iż Jmperatorowa Jeymość postanowiona iest nie dopuścić sobie dyktować Prawa. Tym czasem w *Londynie* powszechne niemal iest mniemanie, iż do aktualney Woyny nie przyidzie z *Rossyą*. Upewniaią, że Jmperatorowa *Rossyiska* kazała powiedzieć Kupcom *Angielskim* w *Peterzburgu* nayduiącym się, iż w przypadku Woyny wybuchnienia między *Rossyą* y *Wielką Brytanią*, Kupcy owi mogą się zostać w *Peterzburgu*, y być zapewnieni o Protekcyi Jmperatorowey Jeymości.

Doniesienia z Warszawy dnia 27. Kwietnia Roku 1791.

Stanisław Kostka Potocki *Generał-Maior Artylleryi Koronney* = Stosownie do cytacyi edyktalney pod dniem 4. Kwietnia publikowaney, obwieszcza się powtornie y pozywa się Ciebie Ur: Felixa *Zbierzchowskiego* Sztük-Junkra Artyleryi Koronney, ażebyś przed Sądem Korpusu swoiego w *Warszawie* dnia 14. Maia Roku teraźnieyszego stawił się, y wyroku Sądu oczekiwał, ieżeli zaś na tym nie staniesz Terminie, iako Dezertor podług Artykułów Woyskowych karany będziesz. Dan w *Warszawie* 18. Kwietnia 1791. *Stanisław* Potocki *G. M. A. K.* Maciey *Mirosławski* K. A. A.

Na Terminie z prorogacyi, Licytacya Dworku z Ogrodami iednego przy Ulicy Wieyska pod N. 1727. dawniey Neybertowski zwanego, drugiego częścią murowanego przy Ulicy Nowy Swiat Nro 1292. stoiących, z mocy Dekretu Sądu Kommissyi JKMci za Reskryptem do Sprawy międzą Szl. *Tonion* Wdową y Sukcessorami wyznaczonego przez Osobę do tego Dzieła z pomiędzy tego Sądu delegowaną na Ratuszu M.S.W. dnia 30. tego Mca o godz: 3. po południu odprawiać się będzie.

Dnia 21. Kwiet: w Kollegiacie tuteyszey zginęły Sakiewki karmazynowe iedwabne, w ktorych znaydowało się po iedney stronie Czer: Zł: 40. pierścień brylantowy, we śrzodku ktorego, ieden duży kamień wysoki wielkości grochu, a około niego mnieyszych kamieni 8. y obrączka złota do połowy z brylancikami. Po drugiey stronie tychże Sakiewek Talar Pruski ieden, pułzłotowków 4. y srebrny grosz. Ktoby znalazł, ma się udać do Domu PP. *Andrychowiczow* naprzeciwko *S. Krzyża* Nro 397. na 1. piętrze, a sowitą obierze nagrodę.

Pewnemu Kanonikowi zginęło wczora Dystynktoryum Kapituły *Kuiawskiey*; ktoby znalazł, niech odda do Zakrystyana Kościoła *Po-Jezuickiego* w *Starym Mieście*, a będzie miał nagrody *Czerw: Zł: 3.*

JP. Jozef *Błaszkowski* Cześnikowicz *Latyczewski* poiąwszy Antoninę z *Kossakowskich*, odiechał ią na *Wołyń* dla Interessów swoich iuż Rok dziesiąty. Uprasza więc, ieżeliby kto wiedział o życiu lub śmierci iego, aby raczył dać znać na Pocztę przez *Lublin, Warszawę*, Piotrkow, *Rożniatowice* do *Buczku*, do JX. Joachima *Więckowskiego* Proboszcza *Buczkowskiego* Kanonika *Inflantskiego*.

Pigułki na wygubienie Szczurów y Myszy, znayduią się u Pani *Krepsowey* mieszkaiącey w Warszawie blisko Nowomieyskiey Bramy prosto w Krzywe Koło w Kamienicy Szubalskich pod Nrem 172. na drugim piętrze. Słoik po Zło: dwa. Taż Pani *Krebsowa* posiada Sekret wywabiania wszelkich Plam, tak z wełnianych iako iedwabnych y bawełnianych materyi y Sukien, chociażby takowe plamy z mokrzu kociego lub myszego były.

Przybył tu z *Londynu* P. *Fietta* y Komp: który ma różne Kopersztychy *Angielskie* w nayprzednieyszym gatunku, iako też *Francuskie* y *Włoskie*, ktorego oraz Magazyn znayduie się w Kamienicy P. *Münkenbeka* na *Krakowskim Przedmieściu*.

W *Krakowie* w Drukarni *Dziedzickiey* wyszła Kśiążka za Przywileiem JKMci. Sposob nowy naylatwieyszy pisania y czytania razem dla Panienek z przypisami dla Nauczycielek iak maią obchodzić się z swemi Uczenniczkami y ie uczyć. Przyłaczony iest Katehizm: Wypisy z Ksiąg y Rękopismów zawieraiące zdania rozsądne Płci Zeńskiey; Nauka Obyczaiowa; Nauka Rachunkowa, dla tychże Panienek. Ktoryby z JJ. PP. Bibliopolów tak Polskich iako Litewskich życzył sobie brać Exemplarze tey Kśiążki nadgłosi się do JP. *Grebla* Kupca Typografa y Bibliopoli, albo do iego Kompanisty P. *Maia* Antreprenera Gabinetu Nauk, mieszkaiących w Krakowie, na Ulicy Grodzkiey Nro 14.

Licytacya Dworku *Hukowskiego* przy Ulicy *Pańskiey* pod N. 1222. sytuowanego z mocy Dekretu Sądów Woytowskich y Ławniczych Miasta *Bieliny* y z prorogacyi nastąpioney, w mieyscu Sądowym dnia 30. Miesiąca Kwietnia Roku tego popołudniu o godzinie trzeciey odprawiać się będzie. Zyczący sobie kupić, może wcześniey swoią offerencyą w Kancellaryi tegoż Miasta *Bieliny* zapisać y Terminu Licytacya attestować powinien.

Licitacya Dworku *Wolantowskiego* przy Ulicy *Elektoralney* pod N. 777. sytuowanego, z mocy Dekretu Urzędu Miasta *Grzybowa* y nastąpioney prorogacyi, w mieyscu Sądowym dnia 2. Maia Roku tego po południu o godzinie trzeciey odprawiać się będzie. Zyczący sobie kupić, może wcześniey swoią offerencyą w Kancellaryi tegoż Miasta *Bielina* zapisać y Terminu Licytacyi attestować powinien.

wadziemy, a co fię tycze *Morza Srzodziemnego*, gdybyfię *Roſſya* wzmocniła na nim, byłoby to dla nas rzeczą użyteczną. Od dawna aż dotąd rozumiano zawſze, że *Rosſya*, między wſzyſtkiemi *Europeyſkiemi* Potencyami, właśnie w każdym względz e ieſt tym Mocarſtwem, ktòrego Alians y Przyiaźń, Narodowi *Angielſkiemu* naywięcey pożytku przynoſi, &c: &c.

JP. *Pitt*, odpowiadaiąc na Mowę JPana *Fox* wyraził, że lubo teraz ieszcze pewności nie ma, czy niebędzie miała ſkutek Medyacya Krolewſka między *Roſsyą y Portą*; ofiaruie fię iednak, gdyby aktualnie do zerwania Pokoiu przyſzło, opowiedzieć powody, dla ktorych Miniſtrowie Krolewſcy, uczynione kroki za ſłuſzne y pożyteczne rozumieli. Twierdził też, że uzbroienia fię teraźnieyſze, ani przez Krola Jmci *Pruſkiego* były żądane, ani w zamiarze przynaglenia *Roſſyiczykow* do oddania nazad *Oczakowa*, są przedſięwzięte; lecz dzieią fię iedynie tylko dla utrzymania Rownoważności między rozmaitemi Mocarſtwami w *Europie*, ktora Rownoważność, znacznie zoſtałaby nachyloną, gdyby *Tureckie* Państwo w *Europie* miało uſtać.

Względem Handlu na Morzu *Czarnym*, z przeciwnym cale, JP. *Pitt* oświadczył fię zdaniem, rozumieiąc, iż należy od tego Morza oddalić *Roſſyiczykow*. Drzewo do Budowy Okrętow przychodzi wprawdzie po większey części do nas od niektorych brzegow Morza *Baltyckiego*, wſzakże te mogą być zawartemi dla nas; że zaś wiele tego drzewa wydaie także y *Polſka*, to więc przez *Morze Czarne* być może prowadzone do nas. Trzeba też y na to dać baczenie, ażeby Aliant nasz Krol *Pruſki*, Sąſiada nie doſtał zbyt mocnego. W co obrociłoby fię beśpieczeństwo *Polſkiey*, *Szwecyi* y *Danii*, gdyby Krol *Pruſki* niebył w ſtanie zaſłonienia y bronienia Kraiow namienionych. Po rozmaitych ieſzcze zdaniach oświadczonych, przyſtąpiono potym do wotowania, y Adres Miniſtrow przez większość Głosow 228. przeciwko 135. utrzymał fię.

Miniſter *Roſſyiſki* w tym tygodniu u Dworu nie był. We Srzodę rano wyſłał Kuryera z Liſtami do *Peterzburga*, donoſząc o tym, co fię działo na Parlamencie. Odpowiedź na to, może dopiero za 5. Niedziel powroci.

Maytkow ieſzcze poniewolenie na Służbę do Okrętow Woiennych nie werbuią, y wielu u nas ieſt tego zdania, że rzeczy do oſtatecznych krokow nie przyidą z *Rosſyą*.

Z Londynu d. 5. Kwietnia. Poſeł *Roſſyiſki*, ktory podczas zeſzłego tygodnia nie pokazał fię u Dworu, w Niedzielę na Pokoiach Krolewſkich w *St. James* był obecny.

Od dwoch dni po wſzyſtkich naſzych Portach zaczęto brać gwałtem Maytkow na ſłużbę do Floty Krolewſkiey. Dziś rano tym ſpo-

ſobem wzięto tu tylko 120. Maytkow, chociaż żwawie doſyć werbowano.

Gazeta *Londyńska*, *Chronicle* zwana, głoſi o zawartym Traktacie między *Roſſyą* i *Szwecyą*, według ktòrego, Krol *Szwedzki* przyſtawi dla Jmperatorowey 12. Okrętow Liniowych, y 16,000. Woyſka, gdyby między *Anglią* y *Roſſyą* miało przyiść do zerwania Pokoiu. Ale wiadomo, że takowe wiadomości po *Angielſkich* Gazetach rozpiſane, na wielką wiarę nie zaſługuią.

Lord *Hood*, w tym tygodiu, iak głoſzą, zaſadzi ſwą Banderę Admiralſką na Okręcie *Victory*. Dom zwany *Trinityhouſe*, poſtarał ſię iuż o Rotmanow, *Morza Baltyckiego* dobrze świadomych, dla tey Eſkadry, ktòra na tamte Morze ma być przeznaczona.

Z Carogrodu d. 25. Lutego. Barzo tu ieſteśmy baczni, iaki ſkutek wezmą Proiekta *Anglikow*, ktòrzy, iak powiadaią, ſtaraią ſię u *Porty* o pozwolenie wolney żeglugi na *Czerwonym* y *Czarnym* Morzu. Przez żeglugę na *Czerwonym* Morzu, chcą oni *Indyiſki* Handel ſwoy prowadzić przez ziemny przeſmyk *Sues* między 2ma Morzami położony, zkąd towary do *Alexandryi* maią być przewiezione, y tamże na Okrętach świeżych do *Europy* poſłane; y przeciwnie znowu, wſzyſtkie z *Anglii* do *Alexandryi* przybyłe Oſoby y Rzeczy, tąż ſamą drogą nazad do *Indyii* przez *Czerwone Morze* tranſportowane byłyby. *Anglia* przez to dałaby, nie tylko wſzyſtkim ſwym Oſadom w *Kandahar* y *Baſsora* znaczenie większe; ale rozszerzyłaby także Handel ſwoy po całey *Perſyi*, gdzie teraz żadney niema Konkurrencyi, y poſunełaby go w gòrę, aż ku *Czarnemu Morzu*, gdzie po Nadbrzeżu *Azyatyckim* Faktorye zakładać myśli; tym ſpoſobem, *Angielſkie* Okręty Kupieckie, tak z ſtrony Czerwonego y Czarnego Morza, iako też z ſtrony Morza Srzodziemnego okrążyłyby całe Państwo *Tureckie*. Wielkie tuteyſze *Ormiańſkie* Domy Kupieckie lękaią ſię iuż, ażeby nie upadały na Handlu *Indyiſkim* prowadzonym od nich, drogiemi kamieniami, delikatnemi Materyami z Wełny *Kaſzemiryiſkiey* udziałanemi (ktorych mianowicie w *Anglii* na przepych zażywaią,) y innemi *Jndyiſkiemi* Rękodziałami, przez *Kandahar*, *Baſſora*, y *Alep*, dla Prowincyi *Tureckich* dotąd przyſtawionemi. W powſzechności mòwiąc, gdyby te układy uproiektowane, miały przyiść do ſkutku, tedy Handel *Europy* całey, odmienną zupełnie y nową wziąłby na ſiebie poſtać. Odważne przedſięwzięcia *Anglikow* ku odkryciu wnętrznych części *Afryki* dotąd nieznaiomych, oraz y korzyści mogących być wyprowadzonemi ztamtąd, przez żaden ſpoſob inny nie zoſtałyby tak znacznie załatwionemi, iak przez nowe owe Drogi Handlowe, ktoreby wproſt ku owym ſtronom prowadziły.